

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE RADIOAMATORISM

București, str. Nicolae Filipescu nr. 53-55, România
Tel./Fax: +40-21.315.55.75 www.hamradio.ro

P.O. Box 22-50, RO-014780
Email: frr@hamradio.ro

Nr. 8 / 17.01.2022

Către:

Autoritatea Națională de Administrare și Reglementare în Comunicații, București

În atenția: D-nului Vlad Ștefan STOICA, Președinte

REF: Proiect pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 245/2017 privind reglementarea serviciului de amator

Stimate domn,

Vă mulțumim pentru preocuparea constantă de a supune consultării publice proiectele de Decizie cu impact semnificativ asupra domeniului supus reglementării, prin lege. Activitățile legate de serviciul de amator sunt recunoscute pe plan internațional la nivelul Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT), principalul organism de reprezentare al radioamatorismului fiind Uniunea Internațională a Radioamatorilor (IARU), deopotrivă membru de sector al UIT. Comunitatea radioamatorilor este recunoscută ca o resursă umană specializată tehnic și operațional.

Referitor la documentul supus consultării publice vă transmitem următoarele observații și propuneri (numerotarea corespunde documentului în cauză):

2. Referitor la precizarea documentelor care însoțesc formularul pentru solicitarea indicativelor speciale:

„se atașează următoarele:

- a) un memoriu justificativ privind necesitatea utilizării indicativului special solicitat, cu menționarea perioadei pentru care se intenționează utilizarea acestuia;
- b) dovada organizării competiției în domeniul radioamatorismului, experimentelor științifice ce vor fi desfășurate sub egida programelor educaționale autorizate sau calendarului competițional și intenției de participare, după caz;
- c) dovada existenței evenimentului sau activității comemorative, a perioadei în care se va desfășura, precum și a intenției de participare, după caz.”

Considerăm potrivită formularea „se atașează cel puțin unul din documentele”.

3. (1) Formarea unor indicative cu terminația '-1' sau adăugarea /P etc, poate genera anomalii în zona protocoalelor poate crea probleme în modurile digitale, la codarea pachetelor în APRS și ar trebui analizată amănunțit înainte de implementare, coroborat cu reglementări internaționale.

(2) Considerăm că stațiile de radioamator controlate de la distanță nu pot fi asimilate cu un repetor. În mod tradițional un repetor recepționează în eter emisia unei alte stații din zona de acoperire, pe care o demodulează, prelucrează și o retransmite altor stații, tot așa, din zona de serviciu. În cazul comandării de la distanță, stația se află mereu în amplasamentul din autorizație, respectă parametrii conform clasei din autorizație, aspectul de "distanță" privește doar amplasamentul fizic în care se află operatorul titular la momentul respectiv nu și sursa de semnal radio.

Considerăm că nu este nici o motivație ca stația să se identifice cu un alt indicativ radio (în cazul accesării de la distanță) chiar în lipsa statutului de "repetor" atâta timp cât își menține amplasamentul din autorizație și parametrii tehnici.

Utilizarea unor indicative radio cu terminații de genul "-1, -3" etc ar crea confuzii mari în traficul radio din concursuri și nu numai, dar și incompatibilități majore cu softurile actuale de logare.

4. Certificatul de radioamator se obține pe baza unui examen *susținut fizic sau online*, în condițiile stabilite de Autoritate. Pentru grăbirea implementării examinării online, cu beneficiile prezentate în Nota de fundamentare, *vă propunem organizarea în etapa imediat următoare a examinărilor on-line de la sediul Oficiilor Județene aflate în structura teritorială ANCOM.*

6. În spiritul transparenței vă propunem afișarea pe situl ANCOM, la secțiunea destinată radioamatorilor, a unor *specimene de chestionare de examen* (doar câte unul pentru fiecare probă) pentru a da candidaților o perspectivă asupra cerințelor examinării.

11. Referitor la tabelul "Nivelurile de putere de emisie", poziția 1 și 2 pentru benzile de frecvență 137.700 și 472.000 MHz considerăm că nu este potrivită precizarea puterii de 1 wat (Putere maximă la vârf de modulație).

Realizarea sistemelor radiante pentru aceste benzi reprezintă o problemă tehnică foarte dificilă și plină de compromisuri. În condițiile în care schema echivalentă este o rezistență de radiație echivalentă de zecimi sau sutimi de Ω înseriată cu un condensator de zeci de nF, mare parte din puterea de intrare este consumată în aceste sisteme de adaptare și în pierderile din sol.

Considerăm că în aceste benzi ar fi mai potrivit reglementarea PAR și clarificată o procedură de calcul adecvată.

16. Considerăm că este necesară o mai bună clarificare și delimitare a noțiunilor de codare și criptare.

Codarea este larg folosită de către radioamatori, este realizată de echipamente conexe în scopul prelucrării semnalelor de bază pentru a putea fi transmise prin mediul extern în care se face propagare. Procedeele de codare sunt extrem de numeroase, în evoluție continuă având ca scop utilizarea eficientă a spectrului radio (scăderea lărgimii de bandă ocupată) coexistența cu un nivel de zgomot în continuă creștere, în special în mediul urban. Putem cita eșantionarea, cuantizarea, compresia, codarea liniar predictivă, coduri de linie în banda de bază etc etc. Trebuie subliniat că aceste codări sunt realizate de softuri specializate, codurile sursă sunt publice și *softurile*

disponibile pe scară largă în mod gratuit. Nu există restricții pentru grupuri de utilizatori. Codificarea nu trebuie să genereze îngrijorări atâta vreme cât procedeele sunt publice și spectru radio generat se regăsește în specificații de interfață.

Criptarea presupune însă utilizarea unor coduri/chei de codare care nu sunt publice și au ca principal scop blocarea accesului la informații a celor ce nu dețin aceste chei. Criptarea considerăm că nu are nici o legătură cu scopul serviciului de amator, în mod clar trebuie interzisă și sancționată ca atare.

18. Considerăm că expunerea de motive nu prezintă în mod clar care este nevoia socială și beneficiile conexe care rezultă din înregistrarea audio traficului realizat la o stație radio de club. Va rezulta un volum de stocare foarte mare, greu de clasificat pentru a fi utilizat ulterior. În cazul foarte frecvent în care stația de club este utilizată din portabil sau mobil, în timpul concursurilor interne și internaționale, în cadrul altor activități outdoor (altitudini mari, condiții meteo extreme, limitarea alimentării cu energie) această obligație ar presupune complicații tehnice considerabile. Considerăm că această obligație ar crea o povară injustă responsabililor de club în raport cu perspectiva beneficiilor.

Considerăm necesară reanalizarea acestei propuneri și eventuala ei menținere doar în cazul unor situații de urgență sau în cazul în care stația de club este pusă la dispoziție „remote” altor radioamatori *decât membrii clubului în cauză.*

23.

(1)

- În situația unui repetor analogic convențional (emisiune F3E), acesta are un singur canal de voce pe frecvența asignată, cu utilizare generală. La declararea unei situații de urgență de către un utilizator sunt aplicabile prevederile de la punctul 22 din „Propunere”. Repetorul asigură comunicațiile de urgență între utilizatori, transmiterea unor informații către serviciul național 112 rămânând în responsabilitatea lor. În situația în care administratorul repetorului nu este în aria lui de acoperire, înregistrarea traficului prezintă complicații tehnice majore.

- În situația utilizării rețelei RoLink sunt aplicabile prevederile de mai sus. Cei care administrează rețeaua precizează însă în mod expres că ea NU este *conectată* la serviciul național 112. Asigură doar legături între abonații rețelei. Eventuala conectarea la serviciul 112 (pentru transmiterea de informații de urgență) se poate face de utilizatorii rețelei prin rețeaua publică GSM.

<http://www.rolink-net.ro/RoLink/?>

- În cazul stațiilor repetor cu emisie de tip F1D/F1E, acestea suportă grupuri de discuții distincte (TG - numai DMR/TDMA) iar pentru EMCOMM sunt disponibile grupurile **9112** (Europa) sau **226112** (România). Tehnologia DMR asigură două canale de voce simultan pe aceeași frecvență radio. Oricare dintre aceste grupuri pot fi atribuite unui Time Slot. Implementarea punctului (2) este tehnic imposibilă deoarece nu există module de control de tip "link" pentru repetoarele digitale (DMR / C4FM / D-Star).

<https://www.yo8teh.ro/tg-226112-emcom-comunicatii-de-urgenta/>

Este foarte important de știut că la întreruperea conexiunii cu internetul *repetorul nu mai poate conecta nicio stație datorită imposibilității de autentificare a utilizatorului.*

Având în vedere importanța subiectului considerăm necesară efectuarea unei inventarieri a repetoarelor aflate în serviciu versus tehnologia folosită. Pentru o analiză de detaliu asupra posibilităților reale de implementare a prevederilor din „Propunere”

(2)

- Aproape imposibil de realizat la amplasamentul stației de tip repetor.
- Imposibil de realizat dacă titularul autorizației nu este în aria de acoperire a repetorului
- Fezabil poate, dacă titularul este un radioclub care se afla în raza de acoperire a stației de tip repetor și poate implementa un sistem de monitorizare/stocare audio.

(3)

- Propunerea pentru canalele de comunicații pentru situații de urgență ar trebui să precizeze dacă sunt de utilitate națională sau globală/europeană și să țină cont/să armonizeze cu prevederile IARU-R1:

These frequencies have been adopted into the bandplans of each IARU region to be a focus for emergency communications in their areas. They are not 'absolute' frequencies but instead are 'centres of activity' and emergency communications may be found $\pm 20\text{kHz}$ from these centres. Some countries may maintain other emergency frequencies in their own bandplans due to local requirements, QRM etc.

Region 1	Region 2	Region 3
3760	3750 or 3985	3600
7110	7060, 7240 or 7275	7110
14300	14300	14300
18160	18160	18160
21360	21360	21360

- considerăm că utilizarea perechilor de frecvențe de pe transponderul OO-100 ar trebui să fie cu titlul de *recomandare* sau eliminată, având în vedere că satelitul este administrat de altă entitate din afara României.

Vă mulțumim pentru atenție!

Cu stimă,

Dan Lucian RĂBÎNCĂ, YO9FNP
Președinte, Federația Română de Radioamatorism

